

1 Ja jums citam pret citu ir kāda sūdzība,

vai tad jāgriežas pie netaisno tiesas un ne pie svēto tiesas?

2 Jeb vai jūs nezināt, ka svētie tiesās pasaulī?

Ja tad nu jūs esat pasaules tiesneši, vai tad jūs nebūtu cienīgi iztiesāt vismazākās lietas?

3 Vai nezināt, ka mēs tiesāsim eņģeļus?

Kamdēļ tad gan nevarētu iztiesāt laicīgās lietas?

4 Ja jums ir sūdzības par laicīgām lietām, vai tad jūs ieceļat tādus par tiesnešiem, kas nav cienīti draudzē?

5 To es saku jums par apkaunošanu. Vai tad jūsu vidū nebūtu neviena prātīga vīra, kas brāļu starpā varētu tiesu spriest?

6 Bet brālis iet tiesāties ar brāli, un tad vēl pie neticīgajiem.

7 Jau tā nav laba lieta, ka jūsu starpā vispār tiesājas.

Kādēļ jūs labāk nepaciešat netaisnību? Kādēļ jūs labāk nepanesat pārestību?

8 Bet jūs darāt netaisnību un pārestību un to vēl brāļiem.

9 Jeb vai jūs nezināt, ka netaisni neiemantos Dieva valstību? Nepievilieties!

Ne netikli, ne elku kalpi, ne laulības pārkāpēji, ne malaki, ne vīriešu piegulētāji,

10 ne zagļi, ne mantrauši, ne dzērāji, ne zaimotāji, ne laupītāji neiemantos Dieva valstību.

11 Un daži no jums bija tādi. Bet jūs esat nomazgāti, jūs esat svēti kļuvuši, jūs esat taisnoti Kunga Jēzus Kristus Vārdā un mūsu Dieva Garā. 1. Kor.: 1–11

Miļā draudze!

Es šodien vēlos dalīties ar Jums ar savām domām par tiesāšanos. Es nepretendēju uz galīgo patiesību un, var būt, ka pēc kāda laika atkal mainīšu savas domas. Tā kā mums pašlaik šī tēma ir ļoti aktuāla, svarīgi, ka mēs visi kopā meklējam ceļu, kā šajā situācijā dzīvot pēc Dieva prāta.

Vispirms šodienas teksts parāda, ka Pāvils nenoliedz tiesāšanos kā tādu. Var būt konflikti, kur vajadzīgas tiesas. Pāvila jautājums ir drīzāk par to, kas ir tie tiesneši. Skaidrs, ka cilvēki, kuriem ir pavisam citas vērtības, kas aizstāv vareno intereses un pielūdz elkus, nemeklēs Dieva prātu. Tāpēc Pāvils mudina uz to, lai kristieši paši draudzē izvēlas cilvēkus, kas māk atšķirt lietas un kas palīdz atrisināt konfliktus. Mateja evaņģēlija 18. nodaļā Jēzus iesaka strīda gadījumā vispirms parunāt zem četrām acīm. Ja tas nelīdz, ir jārunā vēlreiz, viena vai divu liecinieku klātbūtnē. Ja tas nelīdz, tad jārunā draudzes sapulcē. Tikai, ja arī tas neko nedod, cilvēks lai otru uzskata par pagānu un muitnieku, no kā labāk izvairīties.

Pāvils ļoti ātri pāriet no aicinājuma vispār netiesāties un paciest netaisnību uz apsūdzību, ka korintieši paši tā rīkojas netaisnīgi un dara pāri saviem brāļiem. Manuprāt, tas ir pārāk vienkārši. Ja kādam tiek pāri darīts, tas automātiski nenozīmē, ka pats rīkojas līdzīgi. Draudzei ir jāskatās, ka tā aizsargā tos, kuriem ir grūtības sevi aizstāvēt.

Pāvila teikto nevar interpretēt tikai pēc vienas rindkopas. Jāskatās visa vēstule kopumā. Jo Pāvils visu laiku attīsta savu domu. Viņš uz lietām skatās no dažādām pusēm. Pirms šodienas vārdiem Pāvils apspriež gadījumu, kad kāds draudzes loceklis ir pārgulējis ar sava tēva sievu. Pāvils no attāluma notiesā šo cilvēku uz nāvi. Viņš ir pārliecināts, ka Kristus uzklausīs viņa lēmumu un šī cilvēka dzīvība tiks atņemta, vienīgi saglabājot viņa dvēseli. Šis teksts vēlāk kalpoja par pamatu baznīcas inkvizitoriem spīdzināt cilvēkus līdz atzīšanai un grēku nožēlai, tādējādi attaisnojot savu ļauno rīcību ar domu, ka viņi savam upurim palīdz izglābt dvēseli no elles ugunīm. Tā nebija taisnīga tiesa, jo apsūdzētajam nebija iespējas pierādīt savu nevainību. To arī var pārmet Pāvilam, ka viņš neuzklausa cilvēku, par ko bija ienākušas sūdzības.

Katrā ziņā Pāvils mudina korintiešu draudzi uzņemties atbildību, neizvairīties no sarežģītām situācijām un teikt - "*man ir vienalga, kas notiek*". Tā vietā, lai ietu uz laicīgām tiesām, lai pati draudze lemj kā izvērtēt sūdzības.

Pāvila pretinieki pārmeta viņam, ka viņa mācība, ka kristieši tiek taisnoti no žēlastības, nevis no darbiem, var novest pie galīgas anarhijas. Ja man tā vai tā tiks piedots, kāpēc tad man vēl vispār ievērot kādus noteikumus? Es varu dzīvot *uz pilnu klapi*, bez jebkādam robežām. Pēdējā tiesas sēdē LELB advokāte izteica pārmetumu Liepājas Krusta draudzei, ka tā neievēro nekādus likumus, bet vienkārši tos ignorē. Savā ziņā es viņai varu piekrist, ka es patiešām tā uzskatu, ka likumus var

pārkāpt, ne vienmēr, bet izvērtējot katru situāciju atsevišķi. Arī Jēzus tā darīja, kad Viņš apzināti pārkāpa aizliegumu sabbatā cilvēkiem grūtībās palīdzēt. Viss ir atkarīgs no atskaites punkta. Ja es skatos uz Kristu, tad es palieku mīlestībā, gribu vai negribu. Ja es redzu, ka man būs jāatbild par to, vai es rīkojos cilvēcīgi, tad var iznākt arī pārkāpt likumus. Tieši tā burtiskā pildīšana var novest pie tā, ka citiem tiek darīts pāri. Likumi neatbrīvo no domāšanas un paša atbildības. Tomēr tad man arī jāreķinās, ka, pārkāpjot likumu, mani var saukt pie atbildības.

Pāvils brīdina, ka cilvēki, kas turpina dzīvot pēc savām kārtībām, neiekļūs Dieva valstībā. Viņš kā bijušais farizejs ļoti labi pārzināja bauslību, un viņam bija skaidri priekšstatīti par to, ko drīkst un ko nedrīkst. Tomēr tūlīt pat viņš pats atceļ savu stingro nosodījumu un saka, ka viss ir atļauts, bet ne viss der. Šī vieta parādās arī 10. nodaļā. Tātad Pāvils neatceļ brīvību, ko dāvina paļaušanās uz Kristus žēlastību. Tomēr viņš min divus kritērijus, kas var palīdzēt pieņemt pareizos lēmumus. **Viss man ir atļauts, bet nekas nedrīkst mani kalpināt.** Tātad, ja uzticamies Kristum, tad dzīvosim kā brīvi cilvēki, nevis kā savu iegribu vergi. Dzīvot brīvībā mums ir jāiemācās, tas ir ceļš ar klupieniem un kritieniem. Tomēr mēs vienmēr atkal varam atgriezties Kristus žēlastībā. Un tas attiecas arī uz tiem cilvēkiem, par kuriem Pāvils saka, lai ar viņiem nebiedrojas. Otrs kritērijs ir no 10. nodaļas, kur Pāvils saka: **Viss ir atļauts, bet ne viss ceļ draudzi.** Tātad jautājums ir, vai domstarpības, atšķirīgi uzskati, strīdi, veicina draudzes kopību vai nē. Kādreiz tik tiešām var būt labi, pieņemt to, ka esam atšķirīgi un ka nevajag par katru cenu pastāvēt uz savu taisnību. Tomēr arī pats Pāvils ar Pēteri pamatīgi sastrīdējās, kad tas liekuļoja baznīcas vadītāju priekšā un mēģināja ierobežot kristiešu brīvību.

Ko tas viss nozīmē priekš mūsu tiesvedībām?

Vispirms tas nav strīds, kas ir draudzes ietvaros, bet tas ir strīds starp mūsu draudzi un Latvijas evaņģēliski luterisko Baznīcu. To nevar atrisināt mūsu draudzes iekšienē, un diemžēl arī Pasaules Luterāņu federācija neparedz šāda veida strīdu izšķiršanu. Es domāju, ka Pāvils noteikti ieteiktu mūsu gadījumā meklēt iespēju risināt domstarpības ar mediācijas starpniecību, tas ir, ar kādu skolotu starpnieku, kas palīdz abām iesaistītām pusēm atrast veidu, kā ar godu var iziet no situācijas.

Jautājums varētu būt par to, vai mums nav vienkārši jāpacieš netaisnība? Tieši to Pāvils pārmet korintiešiem, ka tie nav ar mieru paciest pāridarījumus. Pirms kāda laika man pašam bija doma, ka pēc iespējas ātrāk šis konflikts ir jābeidz, *lai taču tā LELB ņem mūsu īpašumus, ja tai nepietiek ar saviem pašreizējiem īpašumiem daudzu miljonu, ja ne miljardu vērtībā.* Vienkārši, mums pašiem vairs nebija spēka, un likās – nav jēgas iesaistīties bezgalīgās tiesvedībās, kur nav cerību kaut ko atrisināt.

Tomēr es esmu mainījis savas domas. Vienkārša padošanās neko neatrisinās. Vai tāpēc LELB pieņems mūsu uzskatus, vai tā kļūs mums pretimnākošāka? Taču nē! Tieši pretēji – katra pretimnākšana tiks skaidrota kā vājuma pazīme. Galu galā tieši tāpēc, ka pagātnē bija pārāk maz cilvēku, kas pretojās LELB sistēmai, tā kļuvis par to, kas tā šodien ir – par baznīcu, kura nerēķinās ar citiem. Līdzīgi kā ar dzērājiem, kuru dzeršanu es atbalstu, ja es nenovelku robežas, nesaku “*stop, draudziņ, tu esi atkarīgs un tavs ceļš ved uz nāvi*” tā arī šeit mums ir jāsaka skaļi un skaidri, kā domājam, ka draudzes ar atšķirīgiem uzskatiem LELB mēģina padarīt par vergiem, draudot ar īpašumu atsavināšanu. Mēs kā draudze izvēlamies paši pieņemt savus lēmumus, saskaņā ar savu sirdsapziņu un Kristus evaņģēliju. Tikai ar to, ka runājam un atklāti parādām mūsu nostāju, LELB var izvērtēt savu pozīciju un sākt mainīties. Arī mēs paši maināmies konflikta laikā, vienmēr atkal ir jāizvērtē savas prioritātes, mērķi un līdzekļi, kurus lietojam, lai to sasniegtu.

Ir dažas lietas, no kurām mums ir jāuzmanās. Skaidrs, ka tiesvedības mūs var ievest vēl dziļāk purvā, ka konflikts aizvien vairāk eskalē, ka rodas jauni aizvainojumi, nostiprinās ienaidnieka tēli un mēs vairs nespējam bez naida ar pretējo pusi komunicēt, tā rezultātā nonākot pie atriebības, jauniem pārmetumiem un atklāta naida. Mums ir jālūdz Dievs, lai Viņš mūs pasargā no tiesāšanas, no tā, ka otru cilvēku norakstām. Vienmēr atkal ir jāmeklē sarunas, mums nevajag izvairīties no kontaktiem ar LELB cilvēkiem, tieši otrādi, ir jāizmanto katra iespēja. Jēzus mūs aicina uz mīlestību pret saviem ienaidniekiem. Tātad neļausim naidam attīstīties, bet domāsim, runāsim, darīsim labu, būdami patiesi un mierīgi.

Vēl viena bīstamība ir, ka mēs ejot pa šo tiesāšanas ceļu, sākam domāt, ka ar spēku var kaut ko mainīt. Tiesvedības noskaidro tikai to, vai esam rīkojušies likumīgi, vai nē. Tiesas lēmums nenozīmē, ka mēs Dieva priekšā neesam kļūdījušies. Visticamāk, ka arī LELB nemainīsies, pat tad, ja uzvarēs. Drīzāk viņiem liksies, ka visa pasaule ir sazvērējusies pret viņiem. Tāpēc mums ir jālūdz Dievs par sevi un par saviem pretiniekiem, lai mainās mūsu attiecības un mēs spētu viens uz otru skatīties kā uz Dieva bērniem, kuriem vienmēr atkal ir jāatgriežas uz mīlestības ceļu.

Mums nav jābaidās no tā, ka varam zaudēt vai ka pieņemam kļūdainus lēmumus. Mēs jebkurā gadījumā paliekam Dieva žēlastībā. Viņš ir mūsu tiesnesis, mūsu aizstāvis, mūsu Pestītājs. Lai Dievs mūs visus sargā! Āmen.

No mācītāja Mārtiņa Urdzes sprediķu arhīva / 18.06.2017. /